

НАРОД

»Народ« излази свакога дана по подне.
Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.
Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

БРОЈ 15 ЛЕПТА
Рукописи се не враћају.
Огласи и белешке наплаћују се по погодби.
Редакција је у улици Коломбо број 6.

НА ПРЕКРЕТНИЦИ

Последњи говор Килманов објављен је. Најстала су разна коментаријања. Штампа и државници питаће се: откуд овакав говор, да није припремљена обмана, или чудо? Чудо! Може се и тако назвати, јер је невероватно, да се овако што догоди у земљи, у којој владају милитаристе и војничка стега. У земљама демократским, са парламентарном владом, овакав говор био би обичан, нешто што је логичка последица државнога уређења. Па, ипак, Килманов говор треба примити само као факат, који је био неизбежан, који је морао доћи. Он неће бити усамљен. Клучице је почело да се одмотава. Јавиће се после њега још неко, па још неколико..... Требало је наћи некога ко ће имати храбрости да лупи по Лудендорфу, и ко ће умети политички и државнички извести ударац, намењен милитаристима. И нађен је, као најзгоднији, Килман. Он је, као министар за спољне послове и државник, сматран за погодниог да то изведе. Истина, он ће сада, вероватно, остати без портфеља, али он ће бити и подржаван, да би се јавио, опет, потпомогнут.

Немачка је на прекретници. Војнички неће имати успеха, то важе Килман, а то треба да знају и људи из Рајхстага, а нема сумње, да то већ знају и Хертлинг и Кајзер. Русија својом несрећношћу не уноси ни мало поверења. Америка је неисцрпна у људству, енергији, вољи, богатству и материјалу. Аустриска офанзива је пропала у самом покушају. Борбени дух, самодрицање и пожртвоване Енглеза и Француза, као и једнодушност споразумних народа да истрају док се не сруши немачки милитаризам; неминуовно распадање Аустрије; једнодушност и национална борба свих Словена у Аустрији и ван ње против двојне монархије, — све су то ужасни и црни факти, који наглашавају и скору унутрашњу борбу у Немачкој са милитаристима и представницима анексија као и њену пропаганду. Предзнак, први весник, тог прекрета политичког и народног у Немачкој, јесте говор Килмана. У овом тешком политичко-социјално-економском положају њеном треба тражити овај прекрет и основ говору господина Килмана.

ИТАЛИЈАНСКИ ФРОНТ

Цирих. — На дан пре аустријског повлачења на леву обалу Пјаве, »Рајхс-пост« је писао: »То није аустријска офанзива, већ битка судара. Аустријанци су можда претекли за један дан италијански напад. Војске стоје једна према другој у офанзивном положају. Али Аустријанци се налазе у једној ситуацији

критичној и тешкој и бројно су слабији.«
»Арбартер Цајтунг« од 10 јуна писао је: »Ако је јавност у почетку офанзиве гајила наде, да ће се брзо доћи у Венецију, сада је из тока догађаја морала увидети да се ради само о једном ограниченом локалном предузећу.«

ЈЕДАН САСТАНАК

Париж. — Јављају из Цириха, да је канцелар Хертлинг на једној конференцији са царем и Хинденбургом претресао, о томе, каква правца треба да узме политика немачке владе после изјаве Килманове.

Придаје се врло велика важност одлукама, које су донете на овој конференцији, а које додирују питања из спољне политике Немачке. Ништа још није познато о донетим одлукама.

ЖИВОТ У КИЈЕВУ

Цирих. — Дописник »Секолас« из Цириха јавља: »Минхенер Цајтунг« дао је следећи извештај о животу у Кијеву:

Интересантно је посматрати живот који се види у Кијеву. Дописник има утисак као да се налази у једној великој немачкој вароши. Види се много офандира, чак и официра руских без оружја, али са свима декорацијама.

Све се то шета даноноћно живи без циља. Цене животних намирница врло су високе.

Пита се само, од чега сви ови људи живе?

Мало је њих који раде, остали претпостављају да скитају широким улицама. Ради се нешто активније само у редакцијама. Овоје

становништво обогатила револуција, али докле ће то трајати?

Да би се скромно живело треба 150 рубаља дневно, једна ливра мисли стаје 15 рубаља. Сељаци су прикрили сву храну и нема пачина, да им се она одузме.

Питање је на који начин Немачка може да узме намирнице из Украјине, кад су цене свих у Украјини четири пута веће од оних утврђених у Немачкој.

Образовано је и једно немачко друштво с капиталом од 10 милиона, које ће потпомагати немачку владу у куповини намирница.

Немци су послали 75 вагона земљорадничких справа. И изгледа да ће се на овај начин решавати проблем размене.

КО ЈЕ ИЗДАЈНИК?

Цирих. — »Словенски Народ« пише:

»Аустријска влада захтева, да ми поведемо борбу против издајника« у иностранству. Признаје се, да су Словенци, због свог високог националног осећања, политички народ.

То је за нас велика част, али управо стога, политичари не могу да увере правним увредама овакав један народ, да је овај или онај издајник. Кад би ми у скупштини препоручили тако нешто нашем сељаку, он би затражио реч и захтевао би од свог посланика, да му потанко образложи, зашто треба да осуди издајника. Само се по себи разуме, да би народу требало изнети доказе и гаранције, да је пројект компетентних фактора, којим желе да ре-

ше југословенско питање у оквиру државе, бољи него пројект Трумбићев. Све док то не буде могуће, како се може захтевати од нас да осудимо људе који раде изван државе? Кад наши посланици не би тачно образложили и доказали, да је ова акција неоправдана и глупа, наш би их народ отерао са скупштине оног часа, чим би почели да грде америчке Словенце, који мисле на будућност свога народа и раде да му праве положај. Наш би сељак уверио говорника, да ми нисмо позвани да дајемо лекције нашим сународницима у Америци, како да раде у корист Југославије. Цео би нас свет напустио, кад би ми, према позиву владе, осудили као издајнике наше сународнике у иностранству, који настоје, да на свој начин буду корисни народу и који на то имају право по свим људским и божанским законима. Ми нисмо дужни да се чешемо онде, где нас не сврби. Аустријска влада има до-

вољно људи, које добро плаћа као шпијуне. Нека они хватају »издајнике« и нека побију њихове разлоге. Цео свет не жели да постане шпијун и денунцира своје суграђане.«

Чланак завршава: »Дајте нам југословенску државу и не захтевајте од нас да обрамо своје прве борце.«

ПРОТИВ АУСТРИЈЕ

Париж. — Сен Брис, истичући у »Журналу«, да је у Аустрији ситуација јако затегнута, опомиње, да се не сме стојати скрштених руку и играти улогу простог гледаоца, већ треба радити.

»Спонтано распадање противничког блока — опажа писац — уштедило би многе напоре; пад Русије, био је последица једног дугог стрпљивог припремања. Својим војничким напором, активношћу своје пропаганде и смелошћу своје политичке акције Немачка је припремила и пожељан плод. За нас добра по-

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Париж. — Марсел Итен у једном чланку у »Еко де Пари« пише: »Има неколико дана да дописници енглеских листова пишу са убеђењем, да ће Немци идући свој велики напад извршити против енглеског фронта.«

Париж. — Док траје замишљење на западном фронту ратни дописници шаљу интересантне информације са енглеског фронта. Они истичу како су немачке ва-

здушне ескадриле, после престанка офанзиве, на француском сектору postale компактније, бројније и агресивније нарочито између Лиса и Анкра. Али нека непријатељ сада изволи напасти у правцу Амјена или Хакебрука, на њи ће на страховите препреке у погледу материјала и људства.

Енглези за време затишја на своје сектору нису стали скрштених руку, већ су увећали своје радове на здушне ескадриле, после престанка офанзиве, на француском сектору postale компактније, бројније и агресивније нарочито између Лиса и Анкра. Али нека непријатељ сада изволи напасти у правцу Амјена или Хакебрука, на њи ће на страховите препреке у погледу материјала и људства.

ФЕЉТОН

МАРСЕЛ ПРЕВО: ДОБРО СРЦЕ

Г-ђица Н. Н. — Је ли много... Ја опажам, мислим... напоследку ја разумем ствари. Кад би хте-ла, ја би писала романе о људима. (Г. Л. Деноајер се смењка.) Зашта се смењаш? Извесно је, ја ћу их писати...
Г. Л. Деноајер. — Не кажем да нећеш. Али шта ћеш на тај начин да постигнеш?
Нина Нинон, (прибирајући своје растурене мисли.) — Хоћу да покажем... да људи нису баш тако извршни... Твоја жена има двадесет година мање од тебе, она те обожава, пише ти љубавна писма; ти имаш двоје мале деце, и остављаш све то да би се

провео у Паризу. (Распаљујући се.) То је одвратно. И кад би овде била твоја жена ја би јој казала, слушај! »Госпофо, ваш је муж одвратан...« Тако!
(После ове придике г-ца Нина Нинон седе на једну малу наслоњачу, ћути, изражавајући само узбуђење лупкајаћа о застирач потпетицом своје мале ноге. Г. Л. Деноајер, увек миран, посматра је подмешљиво.)
Г-ђица Нина Нинон. — Не кажеш ништа? Остајеш као депаница? Могао би баш да ми одговориш? То би било учтиво!
Г. Л. Деноајер. — Али, драга моја, то баш и јесте што немам шта да ти одговорим. Ти си у праву.
Г-ђица Нина Нинон. — Ах! то то признајеш...
Г. Л. Деноајер. — Ти си толико у праву, да ми је

довољно што си казала, да би био убеђен; знам шта ми остаје да радам.
Г-ђица Нина Нинон. — То није никаква штета!
Г. Л. Деноајер. — Узећу први воз за Улгат и придружићу се мојој жени и деци. Биће ми врло тешко што те не могу више видети...
Г-ђица Нина Нинон (одскачући). — Како, да ме више не видиш! Ти си луд?
Г. Л. Деноајер. — А! драга моја. Ти ми пребацујеш с правом што варам моју жену и што је остављам саму. Ја ћу јој се придружити и нећу је варати, то је са свим просто.
Г-ђица Нина Нинон. — Боље кажи, пошто си напустио твоју жену, сада је на мене ред. Е, добро! диван си ми ти господин... Пре свега ти немаш права

да ме напустиш. То ће бити нечасно дело... крађа... прљавштина... Ти знаш шта је то раставити се!...
То баш много жалим, иди, одмах... (Сузе; предходни покрети једне нервне кризе. Г. Л. Деноајер остаје миран).
Г. Л. Деноајер. — Слушај, драга моја... немам жељу да те напустим, као што ти кажеш... Мислим, да си ти та, која си ме одвраћала од себе... у име морала. У тренутку кад ти мењаш уверење...
Г-ђица Нина Нинон, живо. — Не мењам уверење. Налазим, кад се има жена и деца, може се мирно поред њих остати, ето. Али пошто ти већ правиш глупости, зар није боље да то учиниш са мном?... У твоје интересу, пре свега... а затим у интересу твоје жене... Бог зна на коју би

њен муж наишао, јадница! Г. Л. Деноајер. — Очеvidно, она би ти била врло захвална, кад би само знала, шта ти дугује.
Г-ђица Нина Нинон. — Можда више, него што ти мислиш. Она ми је симпатична, та мала женица тамо, која учи немачки и надгледа своје малишане на нормандској обали, док њен муж битанга јури глумице по Паризу. Ти ћеш ми учинити задовољство да будеш мало нежнији према њој...
(Покрет г. Л. Деноајера) Ох! без шале! Не мислим да се вратиш у Улгат... Почни одговарати на писмо које си јутрос добио... (са упливом) Одмах.
Г. Л. Деноајер. — То ти прави задовољство?
— Свршиће се —

